

domáhati interese jen tehdy, když ho k tomu opravňují předpisy hmotného práva, že, dožaduje-li se interese i náhrady škody, musí prokázati, že má nárok na to i ono podle zákonných předpisů, že interese není totožné s ušlým ziskem, protože ušlý zisk jest součástí škody, kdežto interese nikoliv, a že tedy nemělo býti žalobci přisouzeno kromě náhrady škody ještě také interese. Dovolatel opomenul vyložiti, jaký jest podle jeho názoru rozdíl mezi interese a náhradou škody, a jest se svými vývody na omylu. Občanský zákon praví v § 912, že vedlejší nároky záležejí (mimo jiné) také v náhradě způsobené škody, nebo »toho, co na tom jinému záleží, že závazek nebyl řádně splněn«, t. j. interese a odkazuje v § 913 na předpisy o náhradě škody a o zadostiučinění. Již z toho jest vidno, že občanský zákon rozumí pojmem interese plné zadostiučinění, obsahující i ušlý zisk (*lucrum cessans*) a vůbec všechny náhrady, které lze podle zákona k plnému zadostiučinění žádati opakem ke skutečné, pozitivní škodě (*damnum emergens*), jakž také oba pojmy rozeznává § 1323 obč. zák. A právě tak, jako se § 912 obč. zák. zmiňuje o náhradě způsobené škody nebo toho, co jinému na tom záleží, že závazek nebyl řádně splněn, zmiňuje se § 368 ex. ř. o plnění interese nebo náhrady způsobené škody, míně tím jednak plné zadostiučinění, jednak pouhé odškodnění za pozitivní škodu podle §§ 1323 a 1324 obč. zák. Nejinak jest rozuměti výrazu »interese« i na jiných zákonných místech, na př. v §§ 235 a 273 c. ř. s. Neumann v komentáři k exekučnímu řádu praví k § 368: »Interese může záležeti ve škodě, která vznikla nesplněním nebo neúplným splněním, k čemuž může v obou případech přibýti škoda, jež vzešla nikoli včasným splněním«. Randa Schadenersatzpflicht z. r. 1913 str. 53 uvádí, že zákon mluví o »zadostiučinění«, obsahuje-li náhrada i efektivní ztrátu i ušlý zisk a že romanisti používají pro tento pojem výrazu »interese«. Plným právem tedy oba nižší soudy vyslovily, že požadované interese jest jen součástí náhrady škody podle předpisů občanského zákona, a zcela správně odvolací soud dodal, že předpis § 368 ex. ř. nezakládá nový nárok, nýbrž předpokládá, že věřitelův nárok jest odůvodněn hmotným právem, předpisy o náhradě škody. Proto § 368 ex. ř. prohlašuje, že ustanoveními tohoto oddílu (t. j. třetího oddílu) exekučního řádu není dotčen nárok vymáhajícího věřitele na plnění interese nebo náhradu škody. Rozsah náhrady škody řídí se podle §§ 1323 a 1324 obč. zák. stupněm škůdcova zavinění, podle toho, lze-li mu přičísti jen nedopatření, či hrubou nedbalost nebo úmyslnost. Protože odvolací soud dospěl podle zjištěných skutečností k právnímu názoru, že žalovanému jest přičísti hrubou nedbalost, a tento závěr není dovolatelem vůbec napadán, musí dáti plné zadostiučinění. Za tohoto stavu věci jest lhostejno, zdali jest částku přiznanou odvolacím soudem žalobci na rozdíl v nájemném pokládati za skutečnou škodu, či za ušlý zisk, neboť žalovaný ručí za to i ono.

Čís. 9330.

Manžel vinný rozvodem nemůže se domáhati rozluky podle § 17 rozl. zák., spáchal-li čin, odůvodňující rozluky za tím účelem, by si k rozluce

dopomohl, by přiměl manželku k rozvodu a rozvodu pak použil k rozluce, spekoval-li tedy, dopouštěje se důvodu rozvodu, na rozluku, nebo, má-li býti manželka připravena rozlukou o důležitá majetková práva na př. o výslužné.

(Rozh. ze dne 30. října 1929, R II 361/29.)

K žalobě manželky bylo manželství rozvedeno od stolu a lože z viny manželovy. Žádost manžela o povolení rozluky podle § 17 rozl. zák. soud první stolice zamítl, rekursní soud rozluku povolil. **Důvody:** Podle § 17 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., může, byl-li soudem pravoplatně vysloven rozvod podle §§ 107 až 109 obč. zák., a to z některého důvodu uvedeného v § 13 tohoto zákona, každý manžel žádati o rozluku manželství na podkladě provedeného už sporu o rozvod a vysloví soud, dojde-li na základě konaného šetření, řídě se při něm zásadami řízení nesporného, k přesvědčení, že by skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo vyšlé byly už tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby oň bylo bývalo žalováno, usnesením rozluku manželství, do kterého převezme výrok o vině z rozsudku ve sporu o rozvod manželství. Z ustanovení tohoto vyplývá, že může za podmíněk tam uvedených každý manžel žádati za rozluku manželství, tedy i manžel, z jehož výhradné viny bylo uznáno na rozvod k žalobě jeho manželky a jenž by sám rozlukové důvody, z nichž byl soudem rozvod podle §§ 107—109 obč. zák. povolen k žalobě manželky, ani nemohl uplatniti a tudíž žalobou sám rozluky nemohl dosíci, že se proto výrok o vině převezme z rozsudku ve sporu o rozvod do usnesení vyslovujícího rozluku manželství a že šetření soudu záleží, předcházel-li, jako v tomto případě, ve sporu o rozvod rozsudek pro zmeškání, v tom, že jest soudu zkoumati, zda skutečnosti žalobcem, v tomto případě stěžovatelkou ve sporu přednesené a nevyvrácené průvody, jež tehdy byly po ruce a jež byly rozsudku položeny za základ, byly by již tehdy k tomu stačily, by na jejich podkladu byla povolena rozluka, nikoliv jen rozvod, kdyby byla prosba žalobní směřovala na rozluku. V tomto případě byly by skutečnosti stěžovatelkou ve sporu o rozvod přednesené a nevyvrácené průvody, jež tehdy byly po ruce a jež byly rozsudku položeny za základ, již tehdy k tomu stačily, by na jejich podkladu byla povolena rozluka, nikoliv jen rozvod, kdyby byla prosba žalobní směřovala na rozluku, přihlédně-li se k tomu, že se žalovaný podle nevyvráceného přednesu žalobkyně (nynější stěžovatelky) dopustil cizoložství s Leopoldinou J-ovou (§ 13 písm. a) rozl. zák.). Avšak, i kdyby se mělo za to, že manžel, který byl rozsudkem uznán výhradně vinným na rozvodu, jako v případě tomto, má proti nevinné manželce nárok na rozluku jen tehdy, když se uplatnění rozluky nepříčí dobrým mravům, má rekursní soud za to, že v tomto případě se uplatnění rozluky dobrým mravům nepříčí. Žalobu o rozvod manželství podala Marie K-ová. K této žalobě, podané dne 18. června 1926, zavedl ovšem příčinu stěžovatel Bedřich K. svým chováním. V žalobě uvedla Marie K-ová, že manželství uzavřené

15. května 1910 bylo jen krátkou dobu šťastné, že chování manžela vedlo tak daleko, že často spolu celé měsíce nehovořili a ztratili jeden pro druhého jakýkoliv zájem, že žili celou řadu let vedle sebe, a to jen se zřetelem na jejich dvě děti, že se již častokráte rozhodla domáhati se rozvodu (rozluky), avšak upustila od toho vždy jen s ohledem na děti, jimž nechtěla vzít otce. Při rozvodu dala si Marie K-ová vyplatiti od manžela 15.000 Kč na vyrovnání svých vyživovacích nároků a od rozvodu, jenž byl povolen před třemi roky, rozvedení manželé nejen manželské společenství neobnovili, nýbrž mají proti sobě, jak z jejich podání jde na jevo, dále odpor. Marie K-ová věděla při podání žaloby o rozvod manželství, že se manžel bude domáhati rozluky, a dokonce slíbila, že dá souhlas k rozluce. Rozlukou se Marii K-ové nikterak nekřivdí, neboť rozluka se vyslovuje z viny jejího manžela, její hmotněprávní majetkové postavení se proto nemění, nehledíc ani k tomu, že její majetkové právní nároky jsou jednou pro vždy vyrovnány, a otázka pense tu v úvahu vůbec nepřichází, ježto manžel jest živnostníkem. Za těchto okolností není proti dobrým mravům, když se manžel domáhal rozluky manželství, jež již řadu roků bylo jen formálním, byť i sám se snažil o rozvod manželství jím rozvráceného.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle stálé praxe nejvyššího soudu nemůže se jen ten rozvodem vinný manžel dovolávati rozluky podle § 17 rozl. zák., který spáchal čin rozluku odůvodňující úmyslně za tím účelem, by si k rozluce dopomohl, tak totiž, by manželku přinutil k rozvodu a rozvodu pak použil k rozluce, který tedy, dopouštěje se důvodu rozvodu, na rozluku spekuloval, anebo, když třeba spekulace takové tu nebylo, rozlukou má manželka připravena býti o důležitá majetková práva, na př. o výslužné. Ale v projednávaném případě tu nic takového není, neboť nevyšly na jevo žádné pŕtahy, že manžel, dopouštěje se nevěry, na rozluku spekuloval a právě k vůli ní se jí dopouštěl (takovým pŕtahem není, když manžel nechal na žalobu manželčinu, jak ona to vytýká, dojíti na rozsudek pro zmeškání), nýbrž podle stavu věci dopustil se manžel nevěry leda z obyčejné lidské slabosti, a o důležitá majetková práva manželky nejde. protože manželé mají oba soukromé povolání a nejedná se tedy o pensi, a mimo to manželka má jako nevinná na manžela jako vinného podle § 1266 obč. zák. nárok na odškodnění, jinými slovy na výživné, nehledíc ovšem k tomu, zda smírem majetkovým není otázka ta vyřízena.

Čís. 9331.

Úrazové pojištění dělnické (zákon ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888).

Zaměstnanec nemůže vyvozovati z toho, že správa podniku neohlásila pojišťovně úraz, nároky proti správě podniku. Ani ten který zřízenec